

ΣΧΕΔΙΟ

DRAFT

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ
HELLENIC STANDARD

Ορολογικές πολιτικές – Ανάπτυξη και υλοποίηση

Terminology policies – Development and implementation

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Το παρόν έγγραφο δεν είναι πρότυπο ΕΛΟΤ αλλά αποτελεί σχέδιο ελληνικού προτύπου για δημόσια κρίση. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλλουν σχόλια μέχρι την 4^η Ιουλίου 2012. Για τη διευκόλυνση της υποβολής σχολίων επισυνάπτεται έντυπο υποβολής παρατηρήσεων.

Οι ενδεχόμενες παρατηρήσεις ή/και προτάσεις βελτίωσης υποβάλλονται στην ηλ. διεύθυνση kkb@elot.gr ή στα τηλέφωνα 210 2120113 ή στα τ/ο(fax) 210 2120131

Κλάση τιμολόγησης:

Πρόλογος

Το παρόν Ελληνικό Πρότυπο επιμελήθηκε η Τεχνική Επιτροπή ΕΛΟΤ/ΤΕ21 «Τεχνική Ορολογία» τη γραμματεία της οποίας έχει το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας.

Το κείμενο του παρόντος προτύπου εγκρίθηκε την xxxx-xx-xx από την Τεχνική Επιτροπή ΕΛΟΤ/ΤΕ21 "Τεχνική Ορολογία" και εκδόθηκε ως ελληνικό πρότυπο σύμφωνα με τον κανονισμό σύνταξης και έκδοσης ελληνικών προτύπων και προδιαγραφών.

Το παρόν Ελληνικό Πρότυπο βασίζεται στο Διεθνές Πρότυπο ISO 29383:2010.

© ΕΛΟΤ 2012

Όλα τα δικαιώματα έχουν κατοχυρωθεί. Εκτός αν καθορίζεται διαφορετικά, κανένα μέρος αυτού του Προτύπου δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί ή χρησιμοποιηθεί σε οποιαδήποτε μορφή ή με οποιοδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό ή μηχανικό, περιλαμβανομένων φωτοαντιγράψισης και μικροφίλμ, δίχως γραπτή άδεια από τον εκδότη.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ Α.Ε.
Λ. Κηφισού 50, 121 33 Περιστέρι

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	3
1 Αντικείμενο	5
2 Τυποποιητικές παραπομπές	5
3 Όροι και ορισμοί εννοιών	5
4 Γλωσσικός σχεδιασμός και ορολογικός σχεδιασμός	7
4.1 Γενικά	7
4.2 Γλωσσικός σχεδιασμός	7
4.3 Ορολογικός σχεδιασμός.....	7
5 Διατύπωση και υλοποίηση ορολογικής πολιτικής.....	9
6 Προετοιμασία, διατύπωση και υλοποίηση ορολογικών πολιτικών	10
6.1 Γενικά	10
6.2 ΦΑΣΗ I – Προετοιμασία της ορολογικής πολιτικής	11
6.2.1 Ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης	11
6.2.2 Προπαρασκευαστικά έγγραφα.....	12
6.2.3 Ευαισθητοποίηση: Υπεράσπιση και άσκηση επιρροής για την απόκτηση αναγνώρισης	13
6.2.4 Οργάνωση διαδικασίας διαβούλευσης σε επίπεδο κοινότητας/οργανισμού.....	13
6.3 ΦΑΣΗ II – Διατύπωση της ορολογικής πολιτικής	14
6.3.1 Γενικά	14
6.3.2 Οριστικοποίηση της πρότασης ορολογικής πολιτικής.....	14
6.3.3 Συντονισμός του ορολογικού σχεδιασμού με άλλες πολιτικές στρατηγικού σχεδιασμού.....	14
6.3.4 Σχέδιο υλοποίησης.....	15
6.3.5 Παρουσίαση της τελικής πολιτικής και του σχεδίου υλοποίησης	15
6.3.6 Απόφαση σχετικά με τα έγγραφα της τελικής ορολογικής πολιτικής και το σχέδιο υλοποίησης	16
6.4 ΦΑΣΗ III – Υλοποίηση της ορολογικής πολιτικής.....	16
6.4.1 Γενικά	16
6.4.2 Διαχείριση της υλοποίησης.....	16

6.4.3	Λειτουργικός και οργανωσιακός σχεδιασμός της υλοποίησης	17
6.4.4	Δημοσιοποίηση και προώθηση	17
6.5	ΦΑΣΗ IV – Διασφάλιση της βιωσιμότητας της ορολογικής υποδομής	18
	Παράρτημα Α (πληροφοριακό) Εργαλεία για ανάλυση των ενδιαφερόμενων μερών	19
	Παράρτημα Β (πληροφοριακό) Παράδειγμα αυθεντικής εταιρικής ορολογικής πολιτικής.....	20
	Παράρτημα Γ (πληροφοριακό) Αλφαβητικό ευρετήριο όρων και θεμάτων	22
	Παράρτημα Δ (πληροφοριακό) Ελληνο-αγγλο-γαλλικό γλωσσάριο όρων.....	24
	Βιβλιογραφία.....	27

Εισαγωγή

Το παρόν Ελληνικό Πρότυπο προορίζεται για αυτούς που χαράσσουν πολιτικές εργαζόμενοι σε διαφορετικά περιβάλλοντα, από τον χώρο του γλωσσικού σχεδιασμού μέχρι τον χώρο των επιχειρήσεων.

Οι απαιτήσεις που αφορούν την ανάπτυξη και υλοποίηση ορολογικής πολιτικής μπορεί να παρουσιάζουν έντονες διαφορές από περιβάλλον σε περιβάλλον, καθώς και από περίπτωση σε περίπτωση. Δύο καταστάσεις δεν είναι ποτέ ακριβώς ίδιες και, ακόμη και σε φαινομενικά ομοιογενές πλαίσιο, κάθε ορολογική πολιτική είναι κατ' ανάγκην ξεχωριστή και εξατομικευμένη. Επομένως, σκοπός αυτού του προτύπου είναι να παρέχει καθοδήγηση σχετικά με γενικές αρχές για τον σχεδιασμό συγκεκριμένης πολιτικής προσαρμοσμένης σε δεδομένο σύνολο περιστάσεων. Αυτό επιτυγχάνεται με τη διατύπωση συστάσεων για ποικιλία δράσεων, οι οποίες αποδεδειγμένα εξυπηρετούν σε διαφορετικές καταστάσεις. Κάποιες από τις συστάσεις αυτές θα είναι ουσιώδεις σε όλα τα περιβάλλοντα πολιτικής, ενώ άλλες μπορεί να μην βρίσκουν εφαρμογή σε κάποια από αυτά.

Οι ορολογικές πολιτικές μπορεί να λαμβάνουν διαφορετικές μορφές, ανάλογα με το πλαίσιο εφαρμογής. Σε εθνικό πλαίσιο, μια ορολογική πολιτική μπορεί να λάβει τη μορφή ενός θεσμοθετημένου εγγράφου, ή, τουλάχιστον, μέρους ενός ευρύτερου τέτοιου εγγράφου, για παράδειγμα μιας γλωσσικής ή εκπαιδευτικής πολιτικής ή πολιτικής πληροφόρησης. Αντίστοιχα, η ορολογική πολιτική σε μια μεγάλη μη-κυβερνητική ή διακυβερνητική οργάνωση μπορεί να είναι πολύπλοκη, καθώς πρέπει να αντιμετωπίσει μια σύνθετη, πολιτικής χροιάς κατάσταση, καθώς και διάφορα επίπεδα διαλειτουργικότητας (πολιτισμικά, πολιτικά, σημασιολογικά, ...). Στις ιδιωτικές επιχειρήσεις και σε μικρότερους οργανισμούς, μια ορολογική πολιτική συνήθως έχει τη μορφή κατευθυντήριων οδηγιών ή παραπομπών για τη διαχείρισή της και παρουσιάζεται ως σύντομο κείμενο, συχνά μάλιστα χωρίς να αναφέρεται στον όρο ορολογία. Οι διακρίσεις ανάμεσα στις διαφορετικές περιπτώσεις ποικίλλουν και ότι είναι επιβεβλημένο σε μία εταιρεία, κοινότητα ή οργανισμό, μπορεί να είναι άσχετο για έναν άλλο. Εξ αιτίας της διαρκώς αναπτυσσόμενης διασύνδεσης ανάμεσα στις δημόσιες και ιδιωτικές δράσεις, της μεγάλης ποικιλίας οργανισμών και θεσμικών φορέων και των ταχύτατα μεταβαλλόμενων καταστάσεων, είναι χρήσιμο να περιληφθούν όλες οι πλευρές σε ένα πρότυπο.

Ορολογικές πολιτικές – Ανάπτυξη και υλοποίηση

1 Αντικείμενο

Το παρόν Ελληνικό Πρότυπο παρέχει σε αυτούς που χαράσσουν πολιτική στην κυβέρνηση, στη διοίκηση, καθώς και σε μη κερδοσκοπικούς και εμπορικούς οργανισμούς, κατευθυντήριες οδηγίες και μεθοδολογία για την ανάπτυξη και υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης πολιτικής ή στρατηγικής που αφορά τον σχεδιασμό και τη διαχείριση της ορολογίας.

Το παρόν Ελληνικό Πρότυπο ορίζει τις βασικές έννοιες των ορολογικών πολιτικών και περιγράφει σενάρια και περιβάλλοντα στα οποία μπορούν να απαιτηθούν διαφορετικές ορολογικές πολιτικές. Επίσης, το παρόν πρότυπο τοποθετεί τις ορολογικές πολιτικές στο ευρύτερο συγκείμενο των θεσμικών στρατηγικών πλαισίων.

2 Τυποποιητικές παραπομπές

Το παρόν Ελληνικό Πρότυπο ενσωματώνει, με χρονολογημένες ή μη χρονολογημένες παραπομπές, διατάξεις από άλλες δημοσιεύσεις. Αυτές οι τυποποιητικές παραπομπές αναφέρονται στις κατάλληλες θέσεις του κειμένου ενώ οι σχετικές δημοσιεύσεις παρατίθενται στον παρακάτω κατάλογο. Όσον αφορά τις χρονολογημένες παραπομπές, μεταγενέστερες τροποποιήσεις ή αναθεωρήσεις των σχετικών δημοσιεύσεων έχουν εφαρμογή στο παρόν Ελληνικό Πρότυπο μόνο όταν ενσωματωθούν σ' αυτό κατόπιν τροποποίησης ή αναθεώρησής του. Όσον αφορά τις μη χρονολογημένες παραπομπές εφαρμόζεται η τελευταία έκδοση της σχετικής δημοσίευσης (συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων).

ΕΛΟΤ 561-1:2006, *Ορολογική εργασία — Λεξιλόγιο — Μέρος 1: Θεωρία και εφαρμογή*

ISO 1087-1:2000, *Terminology work — Vocabulary — Part 1: Theory and application*

3 Όροι και ορισμοί εννοιών

Στο πλαίσιο του παρόντος προτύπου ισχύουν οι όροι και οι ορισμοί εννοιών που δίνονται στο πρότυπο ΕΛΟΤ 561-1, καθώς και οι ακόλουθοι.

3.1 σχεδιασμός

πράξη ή διεργασία εκπόνησης μιας λεπτομερούς πρότασης που έχει διατυπωθεί εκ των προτέρων προκειμένου να επιτελεσθεί ή να επιτευχθεί κάτι

3.2 στρατηγικό σχέδιο

περιεκτικό και συγκροτημένο πρόγραμμα στο οποίο καθορίζεται τι πρέπει να γίνει προκειμένου να επιτευχθούν μακροπρόθεσμοι σκοποί και στόχοι

ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Σε ένα στρατηγικό σχέδιο λαμβάνονται υπόψη το μέλλον των τρεχουσών αποφάσεων, η γενική πολιτική και η οργανωσιακή ανάπτυξη.

3.3 ορολογικός σχεδιασμός

σχεδιασμός που αποσκοπεί στην ανάπτυξη, βελτίωση, υλοποίηση, συντήρηση και διάδοση της ορολογίας ενός θεματικού πεδίου

ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Ο ορολογικός σχεδιασμός καλύπτει όλες τις επόψεις της ορολογική εργασίας και έχει, μεταξύ άλλων, αντικειμενικό σκοπό την επίτευξη λεξιλογικού ελέγχου μέσω τυποποιητικών εγγράφων όπως είναι οι θησαυροί και τα πρότυπα ορολογίας.

[ΕΛΟΤ 561-1:2006, ορισμός 3.6.4, τροποποιημένος]

3.4 πολιτική

σύνολο αρχών και στρατηγικών οι οποίες οδηγούν σε πορεία δράσης για την επίτευξη ενός δεδομένου σκοπού

3.5 ορολογική πολιτική

πολιτική που διατυπώνεται σε επίπεδο λήψης αποφάσεων σε μια γλώσσα, έναν θεματικό τομέα ή μια επαγγελματική κοινότητα, με σκοπό την ανάπτυξη ή τη ρύθμιση αναδυόμενων ή υφιστάμενων ορολογίων

3.6 υλοποίηση ορολογικής πολιτικής

το σύνολο των ενεργειών για την καθιέρωση της ορολογικής πολιτικής

3.7 ορολογικό προϊόν

προϊόν που υποστηρίζει τη χρήση ειδικής γλώσσας ή το πεδίο της ορολογίας

ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Προϊόντα που υποστηρίζουν τη χρήση ειδικής γλώσσας μπορεί να είναι λεξικά, βάσεις δεδομένων, και άλλα προϊόντα για τη διάδοση εξειδικευμένων ορολογίων, ενώ προϊόντα που υποστηρίζουν το πεδίο της ορολογίας μπορεί να είναι περιοδικά, εγχειρίδια κατάρτισης, κτλ.

[ISO 22128:2008, definition 3.13]

3.8 γλωσσική κοινότητα

κοινότητα ανθρώπων που ορίζεται από τη χρήση ενός κοινού γλωσσικού κώδικα και από κοινά πολιτισμικά χαρακτηριστικά

ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Οι γλωσσικές κοινότητες δεν περιορίζονται απαραίτητα μέσα σε συγκεκριμένα γεωπολιτικά όρια και μπορεί να κατανέμονται σε πολλούς, συχνά απομακρυσμένους, τόπους σε μία περιοχή, χώρα, ήπειρο ή παγκόσμια.

3.9 γλωσσικό πρότυπο

σύνολο γλωσσικών συμβάσεων το οποίο θεωρείται ότι αποτελεί το επικρατέστερο πρότυπο μιας γλωσσικής κοινότητας

ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Μπορούν να υπάρχουν πολλά είδη παραλλαγών (όπως διάλεκτοι) των οποίων οι συμβάσεις αποκλίνουν από το γλωσσικό πρότυπο.

3.10 γλωσσική τεχνολογία

θεματικό πεδίο που ασχολείται με την επεξεργασία της φυσικής γλώσσας

3.11 γλωσσικός σχεδιασμός

σχεδιασμός που αποσκοπεί στο να επηρεαστεί θετικά η λειτουργία, η δομή ή η κατάκτηση μιας γλώσσας ή μιας γλωσσικής παραλλαγής μέσα σε μια γλωσσική κοινότητα

3.12 σχεδιασμός γλωσσικής κατάταξης

μέρος του γλωσσικού σχεδιασμού που αφορά τον επίσημο χαρακτηρισμό και την επίσημη ρύθμιση της κατάστασης μίας ή περισσότερων γλωσσών στην κοινωνία συνολικά ή σε συγκεκριμένους τομείς ή συγκεκριμένα

3.13 σχεδιασμός σώματος γλωσσικού υλικού

μέρος του γλωσσικού σχεδιασμού που αφορά την ανάπτυξη και τυποποίηση του σώματος υλικού μιας γλώσσας

ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Στις δραστηριότητες σχεδιασμού σώματος γλωσσικού υλικού περιλαμβάνονται η τυποποίηση και καταγραφή της ορθογραφίας, η ανάπτυξη πρότυπης γλωσσικής ποικιλίας, η τυποποίηση της γραμματικής, η τυποποίηση των κανόνων προφοράς, η ανάπτυξη συστήματος γραφής, η ανάπτυξη λεξικού (συμπεριλαμβανομένου του ειδικού λεξικού) και η στρατηγική διάδοση αυτών των προτύπων στη γλωσσική κοινότητα.

3.14 σχεδιασμός κατάκτησης

μέρος του γλωσσικού σχεδιασμού που αφορά τους σκοπούς, τη στρατηγική και τη μεθοδολογία για τη θεσμοθετημένη διδασκαλία και εκμάθηση των γλωσσών σε μια κοινωνία

ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Οι γλώσσες αυτές μπορεί να είναι μειονοτικές γλώσσες, πλειονοτικές γλώσσες, γειτονικές γλώσσες ή διεθνείς κοινές γλώσσες.

4 Γλωσσικός σχεδιασμός και ορολογικός σχεδιασμός

4.1 Γενικά

Ο ορολογικός και ο γλωσσικός σχεδιασμός είναι δύο συμπληρωματικές δραστηριότητες. Από τη μία πλευρά, ο ορολογικός σχεδιασμός στις περισσότερες περιπτώσεις αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του γλωσσικού σχεδιασμού από την άλλη, μπορεί να είναι μια δραστηριότητα ενός μεμονωμένου οργανισμού για εσωτερικούς στρατηγικούς σκοπούς χωρίς απαραίτητα να σχετίζεται με τον γλωσσικό σχεδιασμό. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ο ορολογικός σχεδιασμός λαμβάνει υπόψη και ταυτόχρονα επηρεάζει τον υφιστάμενο γλωσσικό σχεδιασμό. Ο βαθμός αλληλεξάρτησης ανάμεσα στον ορολογικό και στον γλωσσικό σχεδιασμό ποικίλλει ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις στη γλωσσική κοινότητα.

4.2 Γλωσσικός σχεδιασμός

Ο γλωσσικός σχεδιασμός συνίσταται στις συνειδητές προσπάθειες που καταβάλλονται από μια κυβέρνηση, μια υπηρεσία ή άλλη οντότητα, ώστε να επηρεαστεί στρατηγικά και θετικά η δομή ή η λειτουργία μιας ή περισσότερων γλωσσών· αυτό επιτυγχάνεται με την εφαρμογή μιας μακρόπνοης και με πολιτική διάσταση διαχείριση των γλωσσών και της χρήσης τους, όσον αφορά τόσο τον προσδιορισμό της γλωσσικής κατάταξης, όσο και τη γλωσσική ανάπτυξη. Ο γλωσσικός σχεδιασμός αποτελείται από ένα μείγμα μεθόδων και προσεγγίσεων, που περιλαμβάνει:

- τον προσδιορισμό της κατάταξης μιας γλώσσας σε μια κοινωνία στο σύνολό της, σε έναν ορισμένο τομέα ή συγκεκριμένο (σχεδιασμός γλωσσικής κατάταξης)·
- τη γλωσσολογική κωδικοποίηση μιας γλώσσας ώστε να καθιερωθεί ένα γλωσσικό πρότυπο, την ανάπτυξη γλωσσικών πόρων (στα οποία συμπεριλαμβάνονται σώματα κειμένων, σώματα ομιλιών, λεξικογραφικά δεδομένα και, σε κάποιο βαθμό, ορολογικές πληροφορίες), την ανάπτυξη ή την καταγραφή των λογοτεχνικών παραδόσεων και πηγών (σχεδιασμός σώματος γλωσσικού υλικού)·
- την ανάπτυξη γλωσσικής εκπαίδευσης (σχεδιασμός κατάκτησης)·
- τις στρατηγικές μετάφρασης κτλ.

Η προτεραιότητα του γλωσσικού σχεδιασμού, επομένως, είναι η συνειδητή ανάπτυξη μιας γλώσσας προκειμένου να βελτιωθεί η επικοινωνία σε μια γλωσσική κοινότητα ή στην κοινωνία στο σύνολό της, ή να ενισχυθεί το στάτο της γλώσσας μιας γλωσσικής κοινότητας που υπάγεται σε μια ευρύτερη κοινότητα.

4.3 Ορολογικός σχεδιασμός

Ο ορολογικός σχεδιασμός συντελεί στην ανάπτυξη πόρων προκειμένου να υποστηριχθούν η παράσταση της γνώσης ενός πεδίου (έννοιες) και η χρήση της εν λόγω παράστασης ώστε να διασφαλίζεται η επιτυχής και απρόσκοπτη επικοινωνία εντός και μεταξύ των τομέων. Στον ορολογικό σχεδιασμό περιλαμβάνονται:

- παραγωγή ορολογίας·

- χρήση, τεκμηρίωση, εγγραφή και επεξεργασία ορολογίας
- μεταφορά γνώσης
- μεταφορά ορολογίας (π.χ. μέσω της κατάρτισης, όταν το μέσον διδασκαλίας είναι άλλη γλώσσα)
- υλοποίηση και εμφύτευση ορολογίας (π.χ. μέσω της μεταφοράς τεχνολογίας και γνώσης ή από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας)
- μετάφραση, διερμηνεία και τοπικοποίηση.

Στις συμβάσεις παράστασης των εννοιών που αφορούν εξειδικευμένους τομείς μπορούν να περιλαμβάνονται όχι μόνο γλωσσικές παραστάσεις των εννοιών (δηλαδή όροι και ονόματα), αλλά και διάφορα είδη μη γλωσσικών παραστάσεων των εννοιών (γραφικά σήματα, τύποι, αλφαριθμητικά σύμβολα, εικονογραφήματα, διαγράμματα, εικονίδια, χειρονομίες, κτλ.). Αυτές οι μη γλωσσικές παραστάσεις πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη.

Ο ορολογικός σχεδιασμός πρέπει να βασίζεται όσο είναι δυνατόν ή εφικτό στο υπάρχον γλωσσικό πρότυπο. Το γλωσσικό πρότυπο είναι μια ανεπίσημη τυποποιητική μορφή της γλώσσας που χρησιμοποιείται από όλες τις ομάδες και τους τομείς μιας γλωσσικής κοινότητας ή από ομάδες γλωσσικών κοινοτήτων μιας χώρας ή μιας περιοχής. Τα μοντέλα επικοινωνίας σε ορισμένους τομείς μπορεί να μην συμφωνούν εξ ολοκλήρου με το γλωσσικό πρότυπο της γενικής γλώσσας από την οποία έχουν παραχθεί ή στην οποία είναι ενσωματωμένα (π.χ. βιοεπιστήμες, χημεία).

Ο ορολογικός σχεδιασμός πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις απαιτήσεις των ειδικών τομέων και εφαρμογών, όπως:

- υψηλή στάθμη αφαίρεσης (π.χ. χημικοί τύποι)
- αυστηροί κανόνες σχηματισμού όρων (π.χ. βιολογικές ονοματολογίες)
- γλώσσα περιορισμένης εμβέλειας με υψηλή στάθμη τυποποίησης (π.χ. επικοινωνία σε διακινδύνευσης, αεροπορική βιομηχανία, στρατιωτικές επικοινωνίες)
- μικρότερη ανάγκη τυποποίησης, συχνή εμφάνιση συνωνυμίας (π.χ. κοινωνικές επιστήμες, αγοραλογία, επιχειρήσεις, ανθρωπιστικές σπουδές, λογοτεχνία)
- πολιτισμικά ταμπού (π.χ. περίθαλψη, πρόληψη ασθενειών/επιδημιών)
- περιφερειακή ποικιλία διαλέκτων (π.χ. δημόσιες ανακοινώσεις).

Η ειδική γλώσσα έχει έντονη επίδραση στη γενική γλώσσα και αντίστροφα. Υπάρχει μεγάλη περιοχή επικάλυψης ανάμεσα στον γλωσσικό και στον ορολογικό σχεδιασμό. Ο γλωσσικός σχεδιασμός περιλαμβάνει την ανάπτυξη λεξικού (περιλαμβανομένου και ειδικού λεξικού) μιας γλώσσας. Ταυτόχρονα, η επικοινωνία σε έναν τομέα επιτελείται σε μεγάλο βαθμό με όρους, δηλαδή γλωσσικές παραστάσεις των εννοιών, οι οποίοι κατά το μεγαλύτερο μέρος αποτελούν το ειδικό λεξικό μιας συγκεκριμένης γλώσσας. Η ουσιώδης διαφορά ανάμεσα στον γλωσσικό και στον ορολογικό σχεδιασμό έγκειται στη διαφορετική σκοπιά του σχεδιαστή, καθώς και στην κύρια εστίαση και στον στόχο της δραστηριότητας σχεδιασμού.

Ο ορολογικός σχεδιασμός μπορεί να είναι μέρος άλλων δραστηριοτήτων σχεδιασμού, όπως οι ακόλουθες:

- πληροφοριακός σχεδιασμός (π.χ. διαχείριση γνώσης, στρατηγικές πληροφόρησης και τεκμηρίωσης)
- εκπαιδευτικός σχεδιασμός (π.χ. προσχολική, πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση)
- επιστημονικός και τεχνικός σχεδιασμός καινοτομίας

- σχεδιασμός τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ)·
- αγοραλογικός σχεδιασμός (π.χ. μιας εταιρείας).

και είναι κρίσιμος στους παρακάτω τομείς:

- σήμανση·
- δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση·
- επαγγελματική κατάρτιση·
- επικοινωνήση σχετική με την υγεία, το περιβάλλον και τη διακινδύνευση·
- εταιρική γλώσσα·
- διοίκηση και ηλεκτρονική διακυβέρνηση·
- νομική επικοινωνία, νόμοι και συνθήκες·
- γνωσιομηχανική·
- τεχνολογίες της φυσικής γλώσσας·
- επίσημα έντυπα και έγγραφα·
- τουριστική και ταξιδιωτική βιομηχανία·
- μέσα επικοινωνίας·
- επιστημονικές ή τεχνικές εκδόσεις, οδηγοί, φυλλάδια·
- υποστήριξη της μεταφραστικής βιομηχανίας.

Ο ορολογικός σχεδιασμός εξυπηρετεί την ανάπτυξη και τυποποίηση της ορολογίας και της ορολογικής φρασεολογίας για την υποστήριξη των παραπάνω και για τη διασφάλιση συνολικής αποδοτικής τομεακής επικοινωνίας και μεταφοράς γνώσης.

5 Διατύπωση και υλοποίηση ορολογικής πολιτικής

Ο ορολογικός σχεδιασμός πρέπει να οδηγεί στην παραγωγή περιεκτικών και ενοποιητικών πολιτικών ορολογίας που θα διαμορφώνονται από τις απαιτήσεις και θα καλύπτουν τις ανάγκες του συγκεκριμένου περιβάλλοντος και τομέα. Ο βαθμός εξειδίκευσης προσδιορίζεται από την κλίμακα, τον σκοπό και το περιβάλλον της πολιτικής. Συχνά, οι ορολογικές πολιτικές αφορούν την εναρμόνιση αλληλοκαλυπτόμενων ή αντικρουόμενων πολιτικών.

Στους βασικούς παράγοντες για την επιτυχία των ορολογικών πολιτικών περιλαμβάνονται και εκείνες που:

- βασίζονται σε στοιχεία·
- είναι οραματικές (μακροπρόθεσμη προοπτική)·
- βασίζονται στα πρότυπα και στη διαχείριση ποιότητας·
- υποστηρίζονται από τη διοίκηση (προσέγγιση από πάνω προς τα κάτω) και είναι συμμετοχικές (προσέγγιση από κάτω προς τα πάνω)·
- είναι βιώσιμες·

- είναι συνεπείς και σθεναρές
- είναι συμμετοχικές και ενισχυτικές
- είναι διαφανείς και επικαιροποιημένες
- προσανατολίζονται στην ανάπτυξη ικανοτήτων.

Από τη σκοπιά των ομάδων δυνητικών χρηστών, οι ορολογικές πολιτικές μπορούν να ταξινομηθούν ως:

α) εθνικές, περιφερειακές και τοπικές ορολογικές πολιτικές,

β) εταιρικές ορολογικές πολιτικές:

- 1) εμπορικών επιχειρήσεων
- 2) μη-κερδοσκοπικών οργανώσεων (ΜΚΟ), διακυβερνητικών οργανώσεων.

Οι ορολογικές πολιτικές μπορούν να υλοποιούνται στο πλαίσιο μιας εθνικής γλωσσικής πολιτικής ή να υπαγορεύονται από γλωσσικά προβλήματα που προκύπτουν από τυχόν συγχώνευση εταιρειών, προσωρινές δραστηριότητες (όπως μεμονωμένα έργα), εταιρικό γλωσσικό σχεδιασμό ή συντονισμό ενδο- και δια-οργανωσιακών προσπάθειών κτλ.

Μια πολιτική, σε αντίθεση με ένα μεμονωμένο έργο το οποίο περιορίζεται από τον χρόνο, είναι μια συνεχής διεργασία σχεδιασμού, υλοποίησης και παρακολούθησης, αξιολόγησης, αναθεώρησης και επανασχεδιασμού. Επομένως θα πρέπει να ληφθούν υπόψη προβλέψεις που θα την καθιστούν αυτοσυντηρούμενη (μέσω της ανάπτυξης ικανοτήτων και θεσμών, καθώς και μέσω της ευαισθητοποίησης).

6 Προετοιμασία, διατύπωση και υλοποίηση ορολογικών πολιτικών

6.1 Γενικά

Κατά την ανάπτυξη ορολογικής πολιτικής πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η παρακάτω διεργασία (βλέπε Σχήμα 1).

ΦΑΣΗ I Προετοιμασία	ΦΑΣΗ II Διατύπωση	ΦΑΣΗ III Υλοποίηση	ΦΑΣΗ IV Βιωσιμότητα
Αξιολόγηση του γλωσσικού και ορολογικού περιβάλλοντος και της υπάρχουσας νομοθεσίας	Σύνταξη της πρότασης ορολογικής πολιτικής	Συνολική διαχείριση της υλοποίησης	Μακροπρόθεσμη χρηματοοικονομική υποστήριξη
Δράσεις για ενημέρωση και απόκτηση επίσημης αναγνώρισης	Σύνταξη σχεδίου για τον συντονισμό της ορολογικής πολιτικής με άλλες πολιτικές στρατηγικού σχεδιασμού	Λειτουργικός και οργανωσιακός σχεδιασμός της υλοποίησης	Επιχειρηματικό μοντέλο
Προτάσεις μεθοδολογίας και διαθέσιμων ή εικάσιμων διαδικασιών	Προετοιμασία σχεδίου υλοποίησης	Σχεδιασμός δραστηριοτήτων δημοσιότητας και προώθησης	Ενίσχυση των ικανοτήτων για αναθεώρηση και συνεχή υπεράσπιση
Προετοιμασία προκαταρκτικών τεκμηρίων	Υποβολή σχεδίου τελικής πολιτικής (κείμενο και σχέδιο υλοποίησης)	Παρακολούθηση και αποτίμηση	Σχεδιασμός για την υλοποίηση προσαρμογών στην πολιτική και/ή στις υποδομές
Οργάνωση διεργασίας διαβούλευσης	Επίσημη έγκριση της τελικής πολιτικής (κείμενο και σχέδιο υλοποίησης)	Δημοσίευση των αποτελεσμάτων	Τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων υλοποίησης
			Διαρκής ευαισθητοποίηση

Σχήμα 1 – Γραμμικό μοντέλο / μοντέλο φάσεων μιας ορολογικής πολιτικής

6.2 ΦΑΣΗ I – Προετοιμασία της ορολογικής πολιτικής

6.2.1 Ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης

Η διατύπωση και υλοποίηση μιας ορολογικής πολιτικής είναι εξαιρετικά σύνθετο ζήτημα. Η διεργασία πρέπει να βασίζεται σε ενδελεχή προετοιμασία. Αυτή η φάση της προετοιμασίας πρέπει να καλύπτει:

- αξιολόγηση του γλωσσικού και ορολογικού περιβάλλοντος και της υπάρχουσας νομοθεσίας·
- δραστηριότητες που αποσκοπούν στην ενημέρωση σχετικά με το ζήτημα μέσα στην κοινωνία, την κοινότητα ή τον οργανισμό και ενέργειες για απόκτηση επίσημης αναγνώρισης των δραστηριοτήτων αυτών·
- σύσταση μεθοδολογίας και διαθέσιμων ή εικάσιμων διαδικασιών·
- προετοιμασία των θεμελιωδών τεκμηρίων·
- ανάλυση των ενδιαφερόμενων μερών·
  - σύνταξη του σχεδίου πολιτικής·
  - δημιουργία ενός δικτύου εμπειρογνομόνων·

- οργάνωση μιας ευρείας διεργασίας διαβούλευσης, πιθανόν σε εθνικό επίπεδο.

Απαιτείται ευρεία αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης ανάπτυξης ειδικής γλώσσας μέσα στη γλωσσική κοινότητα, καθώς και σε υφιστάμενες και δυνητικές κοινότητες ειδικών, της επίδρασης ή αλληλεπίδρασης της ειδικής γλώσσας με άλλες πολιτικές και στρατηγικές και των συμπεριφορών της γλωσσικής κοινότητας γενικά σε σχέση με τη γλώσσα και την ορολογία.

Αυτή η αξιολόγηση πρέπει να εντοπίσει τα κύρια ενδιαφερόμενα μέρη και να προσδιορίσει κοινωνικούς ή ψυχολογικούς φραγμούς και εμπόδια. Επίσης, θα προσδιοριστούν άλλα απτά και μη απτά προβλήματα που πρέπει να ξεπεραστούν. Η αξιολόγηση πρέπει, επίσης, να περιλαμβάνει ανάλυση των άμεσων και έμμεσων οφελών και του εκτιμώμενου κόστους που συνεπάγεται η διατύπωση και υλοποίηση της ορολογικής πολιτικής. Επιπλέον, οι σκοποί και το αντικείμενο της ορολογικής πολιτικής, καθώς και οι επιλογές για την υλοποίησή της, θα πρέπει να περιγράφονται με σαφήνεια, προκειμένου να αξιολογηθεί πλήρως η κατάσταση ούτως ώστε να μπορούν να εξαχθούν έγκυρα συμπεράσματα. Η διεργασία αυτή μπορεί, επίσης, να πάρει τη μορφή μελέτης περίπτωσης ή να περιλαμβάνει μια τέτοια μελέτη.

Η αρχική προετοιμασία θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει έρευνα για το κανονιστικό πλαίσιο ή το πλαίσιο πολιτικής όσον αφορά τις πληροφορίες (συνταγματικό ή εθνικό δίκαιο, ένορκους ελέγχους, θεσπισμένα καταστατικά, κατευθυντήριες οδηγίες, διατάγματα, κτλ.). Είναι χρήσιμο να επισημαίνονται οι όποιες επικαλυπτόμενες ασυνέπειες ή αντιφάσεις στις τρέχουσες νομοθετικές ρυθμίσεις και πολιτικές, καθώς και κάθε προβλεπόμενη επικοινωνιακή συμβολή στο συνολικό πλαίσιο πολιτικής.

Έτσι, οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται εξυπηρετούν τέσσερις κύριους σκοπούς:

- α) να επισημανθεί η ανάγκη για μια εθνική πολιτική για την ορολογία
- β) να εκτιμηθεί ο βαθμός στον οποίο οι επαγγελματίες και οι χρήστες γενικότερα αναγνωρίζουν ήδη την ανάγκη αυτή
- γ) να προσδιοριστούν τα κενά και οι ανεπάρκειες στις υφιστάμενες πολιτικές
- δ) να υποστηριχθούν όλα αυτά με πειστικά παραδείγματα και δεδομένα.

6.2.2 Προπαρασκευαστικά έγγραφα

Τα αποτελέσματα της παραπάνω ανάλυσης θα πρέπει να συγκεντρωθούν σε ένα πλήθος εγγράφων που θα έχουν ποικίλους σκοπούς: συλλογή πληροφοριών και γεγονότων, σχέδιο δράσης, δελτία τύπου, διαφημιστικό υλικό, υλικό για την άσκηση επιρροής κτλ.

Τα έγγραφα αυτά θα πρέπει να προετοιμαστούν με τη μέγιστη προσοχή, δεδομένου ότι θα επαναχρησιμοποιηθούν καθ' όλη τη διάρκεια της διεργασίας ανάπτυξης, υλοποίησης και αξιολόγησης της πολιτικής και στη συνέχεια, όποτε είναι ανάγκη να πραγματοποιούνται νέες δραστηριότητες υπεράσπισης που θα εξασφαλίζουν τη συνεχή υποστήριξη της πολιτικής.

Στα τεκμήρια αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνονται :

- εισαγωγή στο φυσικό, κοινωνικό, οικονομικό και διοικητικό περιβάλλον
- αξιολόγηση των κύριων εθνικών ή εταιρικών σκοπών (συμπεριλαμβανομένων και των πολιτικών και τομεακών προτεραιοτήτων στο εθνικό ή οργανωσιακό αναπτυξιακό σχέδιο)
- αξιολόγηση της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης των εμπλεκόμενων γλωσσικών κοινοτήτων
- αξιολόγηση των υφιστάμενων ορολογικών και γλωσσικών πόρων, καθώς και της ανάλυσης της κατάταξης των ορολογιών σε κάθε γλώσσα
- αξιολόγηση των κύριων ορολογικών και γλωσσικών ιδρυμάτων, των πόρων και των υπηρεσιών τους

- αξιολόγηση των χρηστών, δηλαδή αναγνώριση των κύριων τύπων χρηστών, ατόμων και φορέων, των αναγκών και των ορολογικών απαιτήσεών τους·
- αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης γλωσσικής πολιτικής: το αντικείμενο και η κάλυψη της πολιτικής αυτής, οι μηχανισμοί για τη διατύπωση και επιβολή της και οι ανεπάρκειές της·
- συνοπτική κατακλείδα όπου δηλώνεται η ανάγκη για μια (νέα) ορολογική πολιτική, σκιαγραφούνται το επίπεδο αναγνώρισης της ανάγκης και οι κύριοι περιορισμοί που συνδέονται με την υλοποίηση της πολιτικής αυτής.

Τα έγγραφα πρέπει να διατυπώνονται και να παρουσιάζονται έτσι ώστε να είναι συνοπτικά και εύληπτα από αυτούς που λαμβάνουν αποφάσεις και όσους δεν είναι ειδικοί στον τομέα της ορολογίας. Θα πρέπει να βοηθούν τα πρόσωπα αυτά να αντιληφθούν τα οφέλη της συστηματικής ορολογικής διαχείρισης και σχεδιασμού για μια σειρά από κρίσιμα ζητήματα που ταλαιπωρούν τον οργανισμό ή τη γλωσσική κοινότητα. Εάν είναι απαραίτητο, ένας τρίτος θα πρέπει να αναλάβει τον ρόλο του μεσάζοντα γνώσης.

Ο σχεδιασμός και η διατύπωση πρέπει να αντιστοιχούν στις υφιστάμενες εταιρικές, θεσμικές ή πολιτισμικές συνθήκες ή απαιτήσεις. Ανάλογα με την κλίμακα και το πλαίσιο της πολιτικής, η ανάλυση θα πρέπει να συνδυάζεται σε ένα περιεκτικό έγγραφο και να παρέχεται σε διάφορες γλωσσικές εκδοχές.

6.2.3 Ευαισθητοποίηση: Υπεράσπιση και άσκηση επιρροής για την απόκτηση αναγνώρισης

Η επίσημη υποστήριξη, ή τουλάχιστον η επίσημη ενθάρρυνση, είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία υλοποίησης της πολιτικής σε μια κοινότητα ή επιχείρηση και θα πρέπει να εξασφαλίζεται από την αρχή της διεργασίας. Η ευρεία ευαισθητοποίηση πρέπει να αποτελεί απαραίτητο μέτρο σε όλη τη διεργασία προετοιμασίας, διατύπωσης και υλοποίησης μιας ορολογικής πολιτικής. Η απαίτηση αυτή συχνά προϋποθέτει την πραγματοποίηση δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης πριν δοθεί οποιαδήποτε επίσημη ανάθεση ή αναγνώριση για την υλοποίηση ορολογικής πολιτικής.

Η ευαισθητοποίηση πρέπει να περιλαμβάνει επικοινωνία από πάνω προς τα κάτω (υπεράσπιση) και από κάτω προς τα πάνω (άσκηση επιρροής).

Οι στρατηγικές ευαισθητοποίησης πρέπει να προσδιορίζουν τους σχετικούς φορείς αλλαγής και να καταστρώνουν ένα σχέδιο επιμέρους δράσεων. Σε αυτούς μπορεί να περιλαμβάνονται στελέχη διοίκησης, λήπτες αποφάσεων, νομοθέτες, θεματικοί ειδήμονες, χορηγοί ή σημαίνοντα πρόσωπα της κοινωνίας και των μέσων ενημέρωσης. Είναι κρίσιμο να τεθούν γερά θεμέλια για την ορολογική πολιτική με την ενεργό υποστήριξη ανθρώπων-κλειδιών που αντιλαμβάνονται και υποστηρίζουν τους σκοπούς του έργου. Πρέπει να ενθαρρύνεται η συνεργασία μέσα στη γλωσσική κοινότητα ή στον οργανισμό ώστε να δημιουργηθεί μια ευρεία και σταθερή βάση προώθησης.

Θα πρέπει να γίνουν αναφορές σε παραδείγματα αρεκρίνησης (συγκριτικής αξιολόγησης) από ξένα μοντέλα και εμπειρίες, λαμβανομένων υπόψη τοπικών, πολιτισμικών, οργανωσιακών ή ιστορικών ευαισθησιών.

6.2.4 Οργάνωση διαδικασίας διαβούλευσης σε επίπεδο κοινότητας/οργανισμού

Κατά την ολοκλήρωση της φάσης αυτής, τα έγγραφα βάσης θα πρέπει να υποβληθούν σε δημόσια κρίση, συμπεριλαμβανομένων των ενδιαφερομένων μερών σε επίπεδο εθνικό, διυπουργικό ή εταιρικό. Αυτά πρέπει να αποτελούν τα κύρια έγγραφα εργασίας για διαβούλευση στο αντίστοιχο επίπεδο, διασφαλίζοντας έτσι διαφανείς και συμμετοχικές μεθόδους εργασίας.

Η προετοιμασία των προκαταρκτικών εγγράφων κατά τη διάρκεια της Φάσης Ι εξυπηρετεί δύο κύριους σκοπούς:

- την τελική ενιαία συγκρότηση των αποτελεσμάτων έρευνας και αξιολόγησης σε σχέση με τους υπάρχοντες και/ή αναγκαίους πόρους και δυνατότητες·
- την παροχή βάσης για μια εποικοδομητική διαβούλευση στα θέματα που σχετίζονται με ορολογική πολιτική βασισμένη στα αποτελέσματα αυτά.

Τέτοιες διαβουλεύσεις εξυπηρετούν διαφορετικούς στόχους και μπορεί να πάρουν διάφορες μορφές, για παράδειγμα, συναντήσεις, συνεντεύξεις, έρευνες.

Θα πρέπει να τονιστεί η σπουδαιότητα της ενεργού συμβολής των επιμέρους ενδιαφερόμενων μερών στις διαβουλεύσεις και η πιθανή επίδραση στην τελική πολιτική, προκειμένου να προσελκύνονται να συμμετέχουν μέρη που διαφορετικά θα είχαν παθητικότερο ρόλο. Τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων πρέπει να καταγράφονται προσεκτικά, να συνοψίζονται και να ενσωματώνονται στη διεργασία διατύπωσης ορολογικής πολιτικής, καθώς και σε κάθε δραστηριότητα προβολής. Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, ανεξάρτητα από ενεργό ή μη συμμετοχή, πρέπει να ενημερώνονται καθ' όλη τη διάρκεια της διεργασίας για την πρόοδο και τα αποτελέσματα της διαβούλευσης.

6.3 ΦΑΣΗ II – Διατύπωση της ορολογικής πολιτικής

6.3.1 Γενικά

Η φάση αυτή περιλαμβάνει:

- σύνταξη της τελικής πρότασης ορολογικής πολιτικής·
- σύνταξη σχεδίου για τον συντονισμό της ορολογικής πολιτικής με άλλες πολιτικές στρατηγικού σχεδιασμού·
- προετοιμασία σχεδίου για την υλοποίηση αυτής της πολιτικής·
- παρουσίαση του τελικού σχεδίου πολιτικής (βασικό κείμενο πολιτικής και σχέδιο υλοποίησης)·
- απόφαση για την τελική πολιτική (κείμενο και σχέδιο υλοποίησης).

Η φάση αυτή δεν διεξάγεται σε όλες τις περιπτώσεις με αυτό τον λεπτομερή και ρητό τρόπο, εφαρμόζονται όμως σε κάθε περίπτωση, οι βασικές αρχές.

6.3.2 Οριστικοποίηση της πρότασης ορολογικής πολιτικής

Στο σχέδιο της πρότασης ορολογικής πολιτικής πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι συγκεκριμένοι στόχοι, το πεδίο εφαρμογής, τα οφέλη, οι κύριοι ενδιαφερόμενοι και οι κατευθύνσεις για την υλοποίηση της ορολογικής πολιτικής με τέτοιο τρόπο ώστε να διευκολύνεται η διεργασία λήψης αποφάσεων σε πολιτικό επίπεδο. Πρέπει, επίσης, να περιγράφονται σαφώς τα αναμενόμενα επιτεύγματα καθώς και οι περιορισμοί της ορολογικής πολιτικής.

Σε αυτό το στάδιο, πρέπει να ξεκινήσει μια διεργασία αξιολόγησης για τα μέρη του σχεδίου. Η διεργασία αυτή θα εμπλέκει τους περισσότερους από τους σχετικούς συντελεστές, που θα ασχοληθούν στη συνέχεια με την υλοποίηση της πολιτικής. Αυτό εξυπηρετεί στον εντοπισμό τυχόν εμπλοκών που έχουν μέχρι τότε παραβλεφθεί, υποεκτιμηθεί ή υπερεκτιμηθεί.

6.3.3 Συντονισμός του ορολογικού σχεδιασμού με άλλες πολιτικές στρατηγικού σχεδιασμού

Η λήψη αποφάσεων και ο σχεδιασμός απαιτούν σήμερα δεδομένα και εισροές από εθνικές και διεθνείς πηγές. Αυτό απαιτεί ορολογία στα κοινωνικά, οικονομικά, επιστημονικά, τεχνικά και πολιτιστικά θεματικά πεδία. Επομένως, η ορολογική πολιτική δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη απομονωμένα, αλλά περισσότερο ως στρατηγική η οποία συνδέεται και υποστηρίζει τη γενική πολιτική ανάπτυξης της περιοχής ή της επιχείρησης. Έτσι, η πρόταση ορολογικής πολιτικής θα πρέπει να περιλαμβάνει μια ολοκληρωμένη δήλωση η οποία θα εξυπηρετεί:

- τη σύνδεση της ορολογικής πολιτικής με τη συνολική αναπτυξιακή πολιτική·
- την τοποθέτηση της ορολογικής πολιτικής σε σχέση με δραστηριότητες εθνικής ή επιχειρησιακής ανάπτυξης (αιτιολογώντας έτσι την ανάγκη για πόρους και εξειδίκευση)·

- την παροχή καθοδήγησης σε κυβερνητικές υπηρεσίες και ιδιωτικές επιχειρήσεις, καθώς και σε μη κυβερνητικές οργανώσεις, σχετικά με τη διοίκηση και τον σχεδιασμό πόρων και υπηρεσιών·
- την καθιέρωση βάσης για κάθε μελλοντική αναθεώρηση της ορολογικής πολιτικής σύμφωνα με τις μεταβαλλόμενες περιστάσεις·
- τη σύνδεση της ορολογικής πολιτικής με πολιτικές επιστημονικής και τεχνικής μετάφρασης και σχετικές πολιτικές διαχείρισης διεργασιών πολυγλωσσικής επικοινωνίας (διαχείριση επικοινωνίας επιχειρήσεων)·
- την υπογράμμιση της επίδρασης διασυνδεδεμένων μεταξύ τους πολιτικών στην ορολογική πολιτική.

6.3.4 Σχέδιο υλοποίησης

Η πρόταση ορολογικής πολιτικής πρέπει να συνοδεύεται από ένα προκαταρκτικό σχέδιο προγράμματος υλοποίησης.

Η αίτηση χρηματοδότησης για την υλοποίησή της θα πρέπει να είναι ρεαλιστικά προσαρμοσμένη στους σκοπούς, στο πεδίο εφαρμογής και στους στόχους καθώς και στα αναμενόμενα οφέλη.

Το σχέδιο αυτό πρέπει να περιλαμβάνει ειδικότερα:

- την επιλογή κατάλληλων στρατηγικών για την επίτευξη των στόχων της ορολογικής πολιτικής σε δεδομένη χρονική περίοδο·
- τον καθορισμό προτεραιοτήτων στα διάφορα ζητήματα ορολογικής πολιτικής·
- την κατανομή των πόρων για την υλοποίηση του έργου που σχετίζεται με αυτά τα ζητήματα προτεραιότητας·
- πρόταση για έναν μηχανισμό συντονισμού (στο πλαίσιο της ορολογικής πολιτικής και έναντι άλλων πολιτικών).

Ανάλογα με το αντικείμενο της ορολογικής πολιτικής και την πολυπλοκότητα της κατάστασης, το σχέδιο πρέπει να βασίζεται σε προκαταρκτικές έρευνες που αφορούν:

- την καθιέρωση μηχανισμού για την υλοποίηση σχετικών με την πολιτική δραστηριοτήτων·
- την ανάπτυξη ενός σχεδίου δράσης για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής·
- την παροχή οικονομικών πόρων για την υλοποίηση δραστηριοτήτων σχετικών με την ορολογική πολιτική·
- τον σχεδιασμό μέτρων που στοχεύουν σε περιοδικές εκτιμήσεις και προσαρμογές του σχεδίου δράσης.

6.3.5 Παρουσίαση της τελικής πολιτικής και του σχεδίου υλοποίησης

Στην πρόταση ορολογικής πολιτικής, πρέπει να διατυπωθούν τα αναγκαία βήματα προκειμένου να παρακινούνται οι εμπλεκόμενες επαγγελματικές κοινότητες για την υποστήριξη τέτοιων δραστηριοτήτων. Το κείμενο της τελικής ορολογικής πολιτικής θα πρέπει να είναι έγγραφο σαφές και περιεκτικό. Πρέπει να παρέχει ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες στα ζητήματα που απαιτούν την προσοχή όσων λαμβάνουν αποφάσεις σε πολιτικό ή εταιρικό επίπεδο.

Το παρόν έγγραφο είναι αναγκαίο:

- ως βάση για τη σύνταξη του κειμένου που θα παρουσιαστεί για επίσημη έγκριση
- για να παρέχει εύκολη αναφορά στα ζητήματα που καλύπτονται από την προτεινόμενη ορολογική πολιτική
- για να παρέχει τη δυνατότητα επίγνωσης των επιπτώσεων της υλοποίησης της ορολογικής πολιτικής, σε ό,τι αφορά τόσο τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν όσο και τους πόρους που απαιτούνται.

Το έγγραφο πρέπει να σκιαγραφεί με σαφήνεια τα δυνατά και αδύνατα σημεία της τρέχουσας ορολογικής κατάστασης στον οργανισμό ή στη γλωσσική κοινότητα, καθώς και τις συνεπαγόμενες επιπτώσεις για τη συνολική κατάσταση.

Επίσης, πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στη μορφή του εγγράφου, το οποίο αποτελεί κείμενο αναφοράς για διοικητικά στελέχη, νομοθέτες, λήπτες αποφάσεων, ελεγκτές και διαχειριστές οι οποίοι θα είναι αρμόδιοι να το εγκρίνουν. Μείζονες αναφορές θα πρέπει να γίνονται στις διεργασίες που επηρεάζονται από την ορολογική πολιτική, π.χ. πληροφόρηση, μεταφορά γνώσης, εταιρική επικοινωνία, τεκμηρίωση, διαχείριση γνώσης.

Είναι επίσης σημαντικό να επιλεγεί ο εύθετος χρόνος για την παρουσίαση της νέας πολιτικής στους λήπτες αποφάσεων. Θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι η ορολογική πολιτική έχει να ανταγωνιστεί άλλα σημεία του προϋπολογισμού. Επίσης, στο πλαίσιο του συντονισμού με άλλες πολιτικές ή ενδεχόμενες αλλαγές στη διοίκηση, η επιλογή του κατάλληλου χρόνου μπορεί να είναι κρίσιμης σημασίας για την επιτυχία.

6.3.6 Απόφαση σχετικά με τα έγγραφα της τελικής ορολογικής πολιτικής και το σχέδιο υλοποίησης

Πρέπει να επιδιωχθεί η επίσημη έγκριση της τελικής ορολογικής πολιτικής. Αυτό μπορεί να γίνει με πολλούς τρόπους:

- με δημοσιοποίηση ή θέσπιση ενός νόμου (ή άλλης μορφής νομικής διάταξης) που αναφέρεται στο κείμενο της τελικής ορολογικής πολιτικής και στο σχέδιο υλοποίησης
- με επίσημη υιοθέτηση από έναν φορέα υλοποίησης και έκδοση σχετικής εντολής για την έναρξη υλοποίησης
- με άλλες μορφές επίσημης έγκρισης, ειδικά όταν μη κυβερνητικές οργανώσεις καθιερώνουν τις ορολογικές πολιτικές τους.

6.4 ΦΑΣΗ III – Υλοποίηση της ορολογικής πολιτικής

6.4.1 Γενικά

Αυτή η φάση περιλαμβάνει:

- τη συνολική διαχείριση της υλοποίησης
- τον λειτουργικό και οργανωσιακό σχεδιασμό της υλοποίησης
- τον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων δημοσιοποίησης και προώθησης.

6.4.2 Διαχείριση της υλοποίησης

Ανάλογα με το μέγεθος του οργανισμού ή της γλωσσικής κοινότητας, την πολυπλοκότητα της κατάστασης και το πεδίο εφαρμογής της ορολογικής πολιτικής, η διαχείριση της υλοποίησής της μπορεί να γίνεται:

- από ένα ή περισσότερα υπουργεία ή (κυβερνητικούς) φορείς·
- από μια επιτροπή ή άλλη ομάδα ανθρώπων·
- από έναν υπάρχοντα εξωτερικό φορέα ή οργανισμό στον οποίο έχει ανατεθεί το έργο αυτό·
- από έναν νεοϊδρυόμενο φορέα ή οργανισμό.

Η διαχείριση και η εκτέλεση της υλοποίησης της ορολογικής πολιτικής πρέπει να ανατίθεται σε έναν φορέα, ίδρυμα ή οργανισμό ή σε άλλη διοικητική μονάδα. Η επιλογή αυτής της δομής υλοποίησης πρέπει να βασίζεται στα αποτελέσματα των ερευνών, των αξιολογήσεων και των διαβουλεύσεων και να είναι καλύτερα προσαρμοσμένη και εφοδιασμένη για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού. Θεωρήσεις της τρέχουσας πολιτικής κατάστασης μπορεί να έχουν επίπτωση στην απόφαση αυτή. Θα πρέπει να προβλέπεται δυνατότητα αλλαγής στην περίπτωση που ένας επιλεγμένος φορέας, ίδρυμα ή οργανισμός δεν ανταποκρίνεται ή δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις.

6.4.3 Λειτουργικός και οργανωσιακός σχεδιασμός της υλοποίησης

Πρέπει να λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με:

- την καθιέρωση ενός μηχανισμού συντονισμού·
- τη διατύπωση ενός σχεδίου δράσης και των διαδικασιών για την πραγματοποίησή του·
- την κατανομή ανθρώπινων και χρηματοδοτικών πόρων·
- την υλοποίηση ενός μηχανισμού παρακολούθησης.

Πρέπει να καθορίζονται σαφή έργα και ορόσημα και να προσδιορίζονται μετρήσιμα αποτελέσματα.

Η υλοποίηση της ορολογικής πολιτικής πρέπει να συνοδεύεται από έναν μηχανισμό αξιολόγησης και αποτίμησης, επιτρέποντας έγκαιρες διορθώσεις και προσαρμογές στον λειτουργικό και οργανωσιακό σχεδιασμό της υλοποίησης.

6.4.4 Δημοσιοποίηση και προώθηση

Σε όλη τη διάρκεια της φάσης υλοποίησης, με συνεχείς δραστηριότητες δημοσιοποίησης και προώθησης πρέπει να διασφαλίζεται πλατεία ενημέρωση σχετικά με την ορολογική πολιτική και την ελαχιστοποίηση του ενδεχομένου εμφάνισης αδιάφορων ή ακόμη και εχθρικών συμπεριφορών μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών.

Επιμελής χρήση του εκπαιδευτικού συστήματος θα επιτρέψει την αποφυγή μιας τέτοιας συνέπειας. Η εκπαίδευση και η κατάρτιση σε όλες τις ηλικίες αποτελούν ένα κρίσιμο κανάλι διάδοσης και αφομοίωσης. Επίσης, τα μέσα ενημέρωσης θα πρέπει να ασχολούνται όσο το δυνατόν περισσότερο και με στρατηγικό τρόπο. Στην περίπτωση γλωσσικών κοινοτήτων, η συνεργασία με τα μέσα ενημέρωσης είναι θεμελιώδους σημασίας· προσεκτικός σχεδιασμός προγραμμάτων ευαισθητοποίησης και μαζικών εκδηλώσεων, σχεδιασμένων για να καλύπτουν τις ανάγκες και τις προσδοκίες του τοπικού ακροατηρίου, θα συμβάλουν σε αυξημένη ενημερότητα και δεκτικότητα ως προς την ορολογική πολιτική. Οι μέθοδοι προώθησης στα εταιρικά περιβάλλοντα των επιχειρήσεων μπορούν να περιλαμβάνουν ειδικές αγοραλογικές στρατηγικές δίνοντας έμφαση στην εταιρική γλώσσα ή στην πολυγλωσσία, στη δημιουργία προστιθέμενης αξίας και σε αύξηση της ζήτησης. Επίσης, θα πρέπει να χρησιμοποιείται το Διαδίκτυο ως μέσον δημοσιοποίησης και η κατασκευή ενός ιστοτόπου, ή μιας ιστοσελίδας, που θα περιγράφει λεπτομέρειες της πολιτικής και της ανάπτυξής της, θα ενισχύσει την ευαισθητοποίηση και θα ευνοήσει τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών. Θα πρέπει να τοποθετηθούν σύνδεσμοι σε σχετικούς ιστότοπους.

6.5 ΦΑΣΗ IV – Διασφάλιση της βιωσιμότητας της ορολογικής υποδομής

Τελικά, η ορολογική πολιτική θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη βιωσιμότητα της ορολογικής υποδομής. Οι αρμόδιοι λήψης αποφάσεων δεν σκέπτονται πάντα μακροπρόθεσμα και πολύ γρήγορα μπορεί να προκύψει ζήτημα σχετικά με τη σημασία της ορολογικής πολιτικής.

Θα πρέπει να υπάρχει σχεδιασμός για μακροπρόθεσμη οικονομική υποστήριξη ή βοήθεια. Η ορολογική πολιτική θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη ότι:

α) η ορολογία ανήκει στα άυλα κεφάλαια μιας κοινότητας ή ενός οργανισμού και, ακόμη και αν παρέχεται αρχική (οικονομική) υποστήριξη, αυτή συνήθως είναι περιορισμένης διάρκειας·

β) μετρήσιμα αποτελέσματα από τα οφέλη της ορολογικής πολιτικής φαίνονται μόνο μετά από ορισμένο χρονικό διάστημα.

Επομένως, η ορολογική πολιτική θα πρέπει:

- να συνοδεύεται από ένα οικονομικό μοντέλο για τη διαρκή λειτουργία, ανεξάρτητα από τον εθνικό ή οργανωσιακό προϋπολογισμό, ή κατ'ελάχιστον από συγχρηματοδότηση·
- να παρακολουθείται και αξιολογείται τακτικά, ώστε να προβλέπονται οι αλλαγές στο περιβάλλον πριν γίνουν έντονες, επιτρέποντας ικανό χρόνο για επαρκή αντίδραση·
- να υποστηρίζεται από συνεχείς δραστηριότητες ευαισθητοποίησης που θα υπογραμμίζουν τη σπουδαιότητα της ορολογίας, την άμεση επίδρασή της σε άλλες διεργασίες και τα επιτεύγματα της τρέχουσας ορολογικής πολιτικής (με την ενίσχυση και με στατιστικά στοιχεία)·
- να ενθαρρύνει την έρευνα και ανάπτυξη επιχειρημάτων τα οποία μπορούν να χρησιμεύσουν ως βάση για την αναθεώρηση της τρέχουσας πολιτικής·
- να οδηγήσει στην εγκαθίδρυση ενός ενεργού δικτύου με σχετικά ιδρύματα ή οργανώσεις σε τοπικό, εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο·
- να ενθαρρύνει τη δημιουργία ευέλικτων υποδομών που θα εξασφαλίζουν συνεχή λειτουργία ακόμη και σε καταστάσεις οικονομικής ύφεσης.

Η διαχείριση της αλλαγής και άλλες διαχειριστικές δεξιότητες θα πρέπει να συγκαταλέγονται στα κύρια επαγγελματικά προσόντα που απαιτούνται για προσωπικό υπεύθυνο για κάθε ορολογική υποδομή και θα πρέπει να αποτελούν μέρος τακτικών προσπαθειών ανάπτυξης ικανοτήτων.

Παράρτημα Α (πληροφοριακό)

Εργαλεία για ανάλυση των ενδιαφερόμενων μερών

A.1 Γενικά

Η ανάλυση των ενδιαφερόμενων μερών επιτρέπει τον προσδιορισμό ατόμων, ομάδων και ιδρυμάτων που έχουν επενδύσει στην ορολογική πολιτική επειδή επηρεάζονται οι ίδιοι από το περιεχόμενο της πολιτικής ή και μπορούν να την επηρεάσουν (θετικά ή αρνητικά). Μια τέτοια ανάλυση επιτρέπει την πρόβλεψη των ενδεχόμενων επιρροών και των πιθανών αποτελεσμάτων τους, και μπορεί να αποτελέσει τη βάση για την ανάπτυξη στρατηγικών οι οποίες θα ωφελήσουν τελικά την ορολογική πολιτική και θα διασφαλίσουν την υποστήριξή της. Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορεί να επηρεάζονται απ' ευθείας (κύρια ενδιαφερόμενα μέρη) ή έμμεσα (δευτερεύοντα ενδιαφερόμενα μέρη). Τα ενδιαφερόμενα μέρη με ρόλους-κλειδιά είναι εκείνα τα οποία έχουν σημαντική επιρροή ή σπουδαιότητα και είναι δυνατόν να ανήκουν στη μία ή στην άλλη ομάδα.

A.2 Πλέγμα επιρροής/συμφέροντος

Το παρακάτω πλέγμα (βλ. Σχ. Α.1) έχει σχεδιαστεί με σκοπό τον προσδιορισμό ομάδων και ατόμων που έχουν ποικίλες στάθμες επιρροής και συμφέροντα στην ορολογική πολιτική. Κάθε ενδιαφερόμενο μέρος τοποθετείται σε ένα από τα τέσσερα τετράγωνα, ανάλογα με το προβλεπόμενο ενδιαφέρον του στην πολιτική και την επιρροή του στη λήψη αποφάσεων ή στην υλοποίηση. Ανάλογα με τη θέση στην οποία τοποθετούνται τα ενδιαφερόμενα μέρη, προτείνονται ανάλογες στρατηγικές για την καλύτερη ικανοποίησή τους.

Σχήμα Α.1 – Πλέγμα επιρροής/συμφέροντος

Παράρτημα Β (πληροφοριακό)

Παράδειγμα αυθεντικής εταιρικής ορολογικής πολιτικής

B.1 Γενικά

Οι ορολογικές πολιτικές των εταιρειών γενικά απευθύνονται σε διαφορετικούς χρήστες ή ομάδες χρηστών που χρειάζονται διαφορετικούς τύπους πληροφοριών. Σε αυτούς περιλαμβάνονται:

α) χρήστες ορολογίας: αναπτύσσοντες προϊόντα και τεκμηρίωση, μεταφραστές, νομικοί, προσωπικό αγοραlogίας κ.ά.

β) διαχειριστές ορολογίας: ορολόγοι και διαχειριστές πληροφοριών υπεύθυνοι για την ανάπτυξη και συντήρηση βάσεων δεδομένων και άλλων ορολογικών πόρων.

Οι ορολογικές πολιτικές στις εταιρείες συχνά έχουν τη μορφή κατευθυντήριων οδηγιών ή εγγράφων αναφοράς που περιγράφουν τη διεργασία ή τις διεργασίες του ορολογικού έργου μέσα στην εταιρεία καθώς και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη του έργου αυτού. Συχνά αποτελούν μέρος άλλων πολιτικών της εταιρείας, όπως σχέσεις με τους πελάτες, αγοραlogία, διεθνής επικοινωνία, παγκοσμιοποίηση.

B.2 Παράδειγμα ορολογικής πολιτικής

ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Στην παρακάτω παρουσίαση υπαρκτής ορολογικής πολιτικής στο πλαίσιο μιας εταιρείας που λειτουργεί σε παγκόσμιο επίπεδο διατηρείται η ανωνυμία για λόγους εμπιστευτικότητας.

(1) Η οροlogία και ο ρόλος της στις διεργασίες της επιχείρησης

Στο τμήμα αυτό θα πρέπει να σκιαγραφείται:

- γιατί η οροlogία είναι σημαντική για τη συνέπεια, την ποιότητα και τη μείωση της διακινδύνευσης
- ποιες διεργασίες του οροlogικού έργου είναι απαραίτητες για την επίτευξη των επιδιώξεων αυτών
- προηγούμενες στρατηγικές και ιστορικό του οροlogικού έργου στην εταιρεία.

(2) Για τους χρήστες οροlogίας

Τα τρία κύρια ζητήματα για τους χρήστες οροlogίας είναι:

- εύρεση πληροφοριών σχετικών με όρους και ορισμούς
- αναζήτηση όρων
- ορθή χρήση των όρων.

Τα ζητήματα αυτά αφορούν εκείνους που εργάζονται στους παρακάτω τομείς:

α) στην ανάπτυξη προϊόντων (κάνουν χρήση σχετικών προτύπων, δημιουργούν καταλόγους όρων για ένα προϊόν, επιλέγουν όρους για νέα προϊόντα, αντιμετωπίζουν ομωνυμία και συνωνυμία κτλ.)

β) στην ανάπτυξη γλωσσarίων / εγχειριδίων (επιλέγουν όρους, δημιουργούν ορισμούς και διαπαραπομπές, χρησιμοποιούν όρους από άλλες εταιρείες/τμήματα, ασχολούνται με πνευματικά δικαιώματα)

γ) στη μετάφραση ενός προϊόντος (κάνουν χρήση όρων και βάσεων δεδομένων, διαχειρίζονται την ανάδραση πληροφοριών και ερωτήσεων σχετικών με το προϊόν, κτλ.)·

δ) στα συμβόλαια και άλλα νομικά έγγραφα (ασχολούνται με πνευματικά δικαιώματα, κάνουν χρήση ορισμών για νομικά τεκμήρια, συνεργάζονται με εξωτερικούς εταίρους, διαχειρίζονται θέματα ασφάλειας προϊόντος και εταιρικής ευθύνης κτλ.)·

ε) στην αγοραλογία και στις σχέσεις με τους πελάτες (δημιουργούν εμπορικά σήματα, διαχειρίζονται τη γλώσσα πελατών, συμβουλευούνται ορισμούς και όρους για τις γραμμές άμεσης εξυπηρέτησης των καταναλωτών και τη διαφήμιση, τα εμπορικά σήματα και τους καταχωρημένους όρους/ονόματα κτλ.).

(3) Για τους διαχειριστές ορολογίας

Τα κύρια ζητήματα για τους διαχειριστές ορολογίας αφορούν:

- πληροφορίες για τη βάση δεδομένων, τον δημιουργό της και το περιεχόμενό της·
- πληροφορίες για τη χρήση της βάσης δεδομένων, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου δημιουργίας εγγραφών όρων, καθώς και για το ποιοι όροι θα πρέπει ή δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται·
- πληροφορίες για τη ροή εργασιών σχετικά με τη συντήρηση της βάσης δεδομένων, όπου περιλαμβάνονται η εισαγωγή και η εξαγωγή ορολογίας, η διαχείριση της ορολογίας στη βάση δεδομένων (σχετικά με απαρχαιωμένους όρους, διπλοεγγραφές κτλ.)·
- πληροφορίες για άλλες βάσεις δεδομένων και αποθετήρια·
- οδηγίες βοήθειας για τους μεταφραστές κατά την προετοιμασία ορολογίου για ένα έργο μετάφρασης.

Παράρτημα Γ (πληροφοριακό)

Αλφαβητικό ευρετήριο όρων και θεμάτων

Όρος ή θέμα	Παράγραφος	Όρος ή θέμα	Παράγραφος
αγοραλογία	4.3	διεργασία διαβούλευσης	6.2.1
αγοραλογικές στρατηγικές	6.4.4,	διερμηνεία	4.3
αγοραλογικός σχεδιασμός	4.3	εγγραφή ορολογίας	4.3,
αλφαριθμητικά σύμβολα	4.3	εθνική γλωσσική πολιτική	5
ανάπτυξη λεξικού	4.3	εθνική ορολογική πολιτική	5
ανάπτυξη ορολογικής πολιτικής	6.1	ειδική γλώσσα	3.7, 4.3, 6.2.1,
αντικείμενο	1,	ειδικό λεξικό	4.3
αρεικρίνηση	6.2.3,	εικονίδια	4.3,
άσκηση επιρροής	6.2.2, 6.2.3	εικονογραφήματα	4.3,
βιωσιμότητα ορολογικής πολιτικής	6.1, 6.5	εκπαιδευτικός σχεδιασμός	4.3
γειτονικές γλώσσες	3.14,	εμφύτευση ορολογίας	4.3,
γενική γλώσσα	4.3	εναρμόνιση πολιτικών	5
		ενδιαφερόμενα μέρη	6.2.1, 6.2.4, Παράρτημα Α
γλωσσικές παραστάσεις εννοιών	4.3,	ενδο-οργανωσιακές προσπάθειες	5
γλωσσική ανάπτυξη	4.2	ενοποιητικές πολιτικές ορολογίας	5
γλωσσική εκπαίδευση	4.2	επεξεργασία ορολογίας	4.3
γλωσσική κατάταξη	4.2	επεξεργασία φυσικής γλώσσας	3.10
γλωσσική κοινότητα	3.8, 6.2.1,	επικοινωνήση διακινδύνευσης	4.3,
γλωσσική παραλλαγή	3.11,	εταιρική γλώσσα	6.4.4,
γλωσσική πολιτική	6.2.2	εταιρική ορολογική πολιτική	5, Παράρτημα Β
γλωσσική σύμβαση	3.9	εταιρικός γλωσσικός σχεδιασμός	5
γλωσσική τεχνολογία	3.10,	ευαισθητοποίηση	6.2.3
γλωσσικό περιβάλλον	6.1, 6.2.1	θεματικοί ειδήμονες	6.2.3,
γλωσσικό πρότυπο	3.9, 4.2, 4.3	θεσμικός φορέας	Εισαγωγή,
γλωσσικοί πόροι	4.2	θεσπισμένα καταστατικά	6.2.1
γλωσσικός κώδικας	3.8	θησαυροί	3.3,
γλωσσικός σχεδιασμός	Εισαγωγή, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14, 4.2, 4.3,	κατάκτηση γλώσσας	3.11,
		λεξιλογικός έλεγχος	3.3,
γλωσσολογική κωδικοποίηση	4.2	λήπτες αποφάσεων	6.2.3, 6.3.5
		μειονοτικές γλώσσες	3.14,
γνωσιομηχανική	4.3	μεταφορά γνώσης	4.3,
γραφικά σήματα	4.3,	μεταφορά ορολογίας	4.3,
δημόσια κρίση	6.2.4,	μετάφραση	4.3,
διαγράμματα	4.3,	μεταφραστική βιομηχανία	4.3
διάλεκτος	3.9	μη γλωσσικές παραστάσεις εννοιών	4.3
δια-οργανωσιακές προσπάθειες	5	ολοκληρωμένη πολιτική	1,
διατύπωση ορολογικής πολιτικής	5, 6.1, 6.3, 6.4,	οργανωτικός σχεδιασμός	6.1
διαχείριση ορολογίας	1,	όροι και ορισμοί εννοιών	3
διαχειριστές ορολογίας	Παράρτημα Β	ορολογική πολιτική	Εισαγωγή, 3.5, 5, 6,
διεθνείς κοινές γλώσσες	3.14,		

Όρος ή θέμα	Παράγραφος	Όρος ή θέμα	Παράγραφος
ορολογικό έργο	Παράρτημα Β	σχεδιασμός γλωσσικής κατάταξης	3.12, 4.2
ορολογικό περιβάλλον	6.1, 6.2.1	σχεδιασμός καινοτομίας	4.3
ορολογικό προϊόν	3.7	σχεδιασμός κατάρτησης	3.14, 4.2
ορολογικοί πόροι	6.2.2	σχεδιασμός κατάρτησης	4.2,
ορολογικός σχεδιασμός	3.3, 4.3, 5, 6.3.3,	σχεδιασμός ορολογίας	1,
παραγωγή ορολογίας	4.3,	σχεδιασμός σώματος γλωσσικού υλικού	3.13, 4.2,
παραλλαγή	3.9	σχεδιασμός τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών	4.3
περιβάλλον πολιτικής	Εισαγωγή,	σχέδιο δράσης	6.2.2
περιφερειακή ορολογική πολιτική	5	σχέδιο υλοποίησης	6.3.4, 6.3.5, 6.3.6
περιφερειακή ποικιλία διαλέκτων	4.3	σώμα υλικού	3.13
πλέγμα επιρροής/συμφέροντος	Παράρτημα Α	τεκμηρίωση ορολογίας	4.3,
πλειονοτικές γλώσσες	3.14	τεχνολογίες της φυσικής γλώσσας	4.3
πληροφοριακός σχεδιασμός	4.3	τοπική ορολογική πολιτική	5
πολιτική	3.4	τοπικοποίηση	4.3,
πολυγλωσσική επικοινωνία	6.3.3,	τυποποιητικές παραπομπές	2
προετοιμασία ορολογικής πολιτικής	6.1, 6.2	υλοποίηση ορολογίας	4.3,
προπαρασκευαστικά έγγραφα	6.2.2	υλοποίηση ορολογικής πολιτικής	3.6, 5, 6.1
πρόταση ορολογικής πολιτικής	6.1	υπεράσπιση	6.2.3
πρόταση ορολογικής πολιτικής	6.3.1, 6.3.2	χειρονομίες	4.3
σήμανση	4.3	χρήση ορολογίας	4.3,
στρατηγικό σχέδιο	3.2,	χρήστες ορολογίας	Παράρτημα Β
συνολικό πλαίσιο πολιτικής	6.2.1		
σχεδιασμός	3.1, 3.11, 4.3,		

Παράρτημα Δ (πληροφοριακό)

Ελληνο-αγγλο-γαλλικό γλωσσάριο όρων

Ελληνικός όρος	Αγγλικός ισοδύναμος όρος ¹	Γαλλικός ισοδύναμος όρος ²
αγοραλογία	marketing	commercialisation
αγοραλογικές στρατηγικές	marketing strategies	strategies de commercialisation
αγοραλογικός σχεδιασμός	marketing planning	aménagement mercatique
αλφαριθμητικά σύμβολα	alphanumeric symbols	symboles alphanumériques
ανάπτυξη λεξικού	development of the lexicon	développement du lexique
ανάπτυξη ορολογικής πολιτικής	terminology policy development	développement de politique terminologique
αρεικρίνηση	benchmarking	analyse comparative
άσκηση επιρροής	lobbying	influçage
βιωσιμότητα ορολογικής πολιτικής	sustainability of terminology policy	durabilité de politique terminologique
γειτονικές γλώσσες	neighbouring languages	langues apparentées
γενική γλώσσα	general language	langue commune
γλωσσικές παραστάσεις εννοιών	linguistic representations of concepts	représentations linguistiques de concepts
γλωσσική ανάπτυξη	language development	développement linguistique
γλωσσική εκπαίδευση	language education	éducation linguistique
γλωσσική κατάταξη	language status	statut de la langue
γλωσσική κοινότητα	language community	communauté linguistique
γλωσσική παραλλαγή	language variety	variété de langue
γλωσσική πολιτική	language policy	politique linguistique
γλωσσική σύμβαση	language convention	convention linguistique
γλωσσική τεχνολογία	language engineering	ingénierie linguistique
γλωσσικό περιβάλλον	language environment	environnement terminologique
γλωσσικό πρότυπο	linguistic norm	norme linguistique
γλωσσικοί πόροι	language resources	ressources linguistiques
γλωσσικός κώδικας	linguistic code	code linguistique
γλωσσικός σχεδιασμός	language planning	aménagement linguistique
γλωσσολογική κωδικοποίηση	linguistic codification	codification linguistique
γνωσιομηχανική	knowledge engineering	ingénierie des connaissances
γραφικά σήματα	graphic signs	signes graphiques
δημόσια κρίση	public review	revision publique
διαγράμματα	diagrams	diagrammes
διάλεκτος	dialect	dialecte

¹⁾ Στα αγγλικά δίνονται μόνο οι αντιστοιχίες που συνάγονται από την αγγλική παραλλαγή του Διεθνούς Προτύπου ISO 29383:2010

²⁾ Στα γαλλικά δίνονται μόνο οι αντιστοιχίες που συνάγονται από τη γαλλική παραλλαγή του Διεθνούς Προτύπου ISO 29383:2010

Ελληνικός όρος	Αγγλικός ισοδύναμος όρος ¹	Γαλλικός ισοδύναμος όρος ²
δια-οργανωσιακές προσπάθειες	inter-organizational efforts	efforts inter-organisationnels
διατύπωση ορολογικής πολιτικής	formulation of a terminology policy	formulation de politique terminologique
διαχείριση ορολογίας	management of terminology	gestion de la terminologie
διαχειριστές ορολογίας	terminology managers	gestionnaires de terminologie
διεθνείς κοινές γλώσσες	international lingua francas	lingua franca internationales
διεργασία διαβούλευσης	consultation process	processus de consultation
διερμηνεία	interpreting	interprétation
εγγραφή ορολογίας	terminology recording	consignation de la terminologie
εθνική γλωσσική πολιτική	national language policy	politique linguistique nationale
εθνική ορολογική πολιτική	national terminology policy	politique terminologique nationale
ειδική γλώσσα	special language, language for special purposes (LSP)	langue de spécialité (LSP)
ειδικό λεξικό	special lexicon	lexique de spécialité
εικονίδια	icons	icônes
εικονογραφήματα	illustrations	illustrations
εκπαιδευτικός σχεδιασμός	education planning	aménagement de l' éducation
εμφύτευση ορολογίας	terminology implantation	implantation de la terminologie
εναρμόνιση πολιτικών	harmonization of policies	harmonization des politiques
ενδιαφερόμενα μέρη	stakeholders	parties intéressées
ενδο-οργανωσιακές προσπάθειες	intra-organizational efforts	efforts intra-organisationnels
ενοποιητικές πολιτικές ορολογίας	integrative terminology policies	politiques terminologiques globales
επεξεργασία ορολογίας	terminology processing	traitement de la terminologie
επεξεργασία φυσικής γλώσσας	natural language processing (NLP)	traitement des langues naturelles (TLN)
επικοινωνήση διακινδύνευσης	risk communication	communication sur des risques
εταιρική γλώσσα	corporate language	langue d' entreprise
εταιρική ορολογική πολιτική	corporate terminology policy	politique terminologique d' entreprise
ευαισθητοποίηση	awareness-raising	sensibilisation
θεματικοί ειδήμονες	subject-field experts	experts du domaine
θεσπισμένα καταστατικά	enacted statutes	statuts promulgués
λήπτες αποφάσεων	decision makers	décideurs
μειονοτικές γλώσσες	minority languages	langues minoritaires
μεταφορά γνώσης	knowledge transfer	transfert de connaissance
μεταφορά ορολογίας	terminology transfer	transfert terminologique
μετάφραση	translation	traduction
μεταφραστική βιομηχανία	translation industry	industrie de la traduction
μη γλωσσικές παραστάσεις εννοιών	non-linguistic representations of concepts	représentations non linguistiques de concepts
ολοκληρωμένη πολιτική	comprehensive policy	politique exhaustive
οργανωσιακός σχεδιασμός	organizational planning	aménagement organisationnel
ορολογική πολιτική	terminology policy	politique terminologique
ορολογικό έργο	terminology work	travail terminologique
ορολογικό περιβάλλον	terminology environment	environnement linguistique
ορολογικό προϊόν	terminology product	produit terminologique

Ελληνικός όρος	Αγγλικός ισοδύναμος όρος ¹	Γαλλικός ισοδύναμος όρος ²
ορολογικοί πόροι	terminology resources	ressources terminologiques
ορολογικός σχεδιασμός	terminology planning	aménagement terminologique
παραγωγή ορολογίας	terminology generation	production terminologique
παραλλαγή	variation	variation
περιβάλλον πολιτικής	policy environment	environnement politique
περιφερειακή ορολογική πολιτική	regional terminology policy	politique terminologique regionale
περιφερειακή ποικιλία διαλέκτων	regional dialectic variation	variation dialectique régionale
πλέγμα επιρροής/συμφέροντος	power/interest grid	grille de pouvoir/d' intérêt
πλειονοτικές γλώσσες	majority languages	langues majoritaires
πληροφοριακός σχεδιασμός	information planning	aménagement de l' information
πολιτική	policy	politique
πολυγλωσσική επικοινωνία	multilingual communication	communication multilingue
προετοιμασία ορολογικής πολιτικής	preparation of terminology policy	preparation de politique terminologique
προπαρασκευαστικά έγγραφα	preparatory documents	documents préparatoires
πρόταση ορολογικής πολιτικής	terminology policy proposal	proposition de politique terminologique
σήμανση	signage	signalisation
στρατηγικό σχέδιο	strategic plan	plan stratégique
συνολικό πλαίσιο πολιτικής	overall policy framework	cadre de politique général
σχεδιασμός	planning	aménagement
σχεδιασμός γλωσσικής κατάταξης	language status planning	aménagement du statut
σχεδιασμός καινοτομίας	innovation planning	aménagement de l' innovation
σχεδιασμός κατάκτησης	acquisition planning	aménagement de l' acquisition
σχεδιασμός ορολογίας	planning of terminology	planification de la terminologie
σχεδιασμός σώματος γλωσσικού υλικού	corpus planning	aménagement du corpus
σχεδιασμός τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών	information and communication technology planning	aménagement des technologies de l' information et de la communication
σχέδιο δράσης	action plan	plan d' action
σχέδιο υλοποίησης	implementation plan	plan de mise en œuvre
σώμα υλικού	corpus	corpus
τεκμηρίωση ορολογίας	terminology documentation	documentation de la terminologie
τεχνολογίες της φυσικής γλώσσας	human language technologies	technologies du langue humain
τοπική ορολογική πολιτική	sub-national terminology policy	politique terminologique sous-nationale
τοπικοποίηση	localization	localisation
τυποποιητικές παραπομπές	normative references	références normatives
υλοποίηση ορολογίας	terminology implementation	mise en œuvre de la terminologie
υλοποίηση ορολογικής πολιτικής	terminology policy implementation	mise en œuvre d' une politique terminologique
υπεράσπιση	advocacy	argumentation
χειρονομίες	gestures	représentations gestuelles
χρήση ορολογίας	terminology use	utilisation terminologique
χρήστες ορολογίας	terminology users	utilisateurs de la terminologie

Βιβλιογραφία

ISO 22128:2008, *Terminology products and services — Overview and guidance*

ALBERTS, M. *National language and terminology policies - a South African perspective*. In: eDITion 1-2008 *Terminologieplanung – Chancengleichheit, Qualitätssicherung, Kostenminimierung*. Zeitschrift des Deutschen Terminologietag e.V. (DTT), pp. 18-21

ANTIA, B. E. *Terminology and Language Planning: an alternative framework of discourse and practice*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 2000

ANTIA, B. *Vision and Terminology Policy*. In: eDITion 1-2008 *Terminologieplanung – Chancengleichheit, Qualitätssicherung, Kostenminimierung*. Zeitschrift des Deutschen Terminologietag e.V. (DTT), pp. 10-13

DRAME, A. *Terminologieplanung ist weit mehr als Sprachplanung - und betrifft (fast) jeden*. In: eDITion 1-2008 *Terminologieplanung – Chancengleichheit, Qualitätssicherung, Kostenminimierung*. Zeitschrift des Deutschen Terminologietag e.V. (DTT), pp. 5-9

Infoterm. *Guidelines for Terminology Policies. Formulating and implementing terminology policy in language communities / prepared by Infoterm*. – Paris: UNESCO, 2005

MONTVILOFF, V. *National information policies. A handbook on the formulation, approval, implementation and operation of a national policy on information*. Paris: UNESCO (publication PGI-90/WS/11), 1990

PRYS, D. and JONES, D. B. *Guidelines for the Standardization of Terminology for the Welsh Assembly Government Translation Service and the Welsh Language Board*. Welsh Language Board, 2007. <http://www.byig-wlb.org.uk/english/publications/publications/5338.pdf> (accessed 2010-02-15)

ROUSSEAU, L.-J. *Élaboration et mise en œuvre des politiques linguistiques*. Cahiers du Rifal, **26**, décembre 2007, Bruxelles, Communauté française de Belgique, pp. 58-71

ROUSSEAU, L.-J. *Terminologie et aménagement des langues, La terminologie: nature et enjeux*, Langages, **157**, mars 2005, Paris, Larousse, 2005, pp. 93-102

ΒΑΛΕΟΝΤΗΣ, Κ. *Η πρόταση της ΕΛΕΤΟ για τον ορολογικό εμπλουτισμό της ελληνικής γλώσσας. Στην Ημερίδα Το σύστημα εμπλουτισμού της γαλλικής γλώσσας και πρόταση εφαρμογής ανάλογου συστήματος για τον ορολογικό εμπλουτισμό της ελληνικής, ΕΛΕΤΟ, 23 Μαρτίου 2006. http://www.eleto.gr/download/OtherEvents/2006-03-23_ka_Presentation-by-KValeontis_ELETOproposal.pdf (πρόσβαση 10-3-2012)*

ΒΑΛΕΟΝΤΗΣ, Κ. *Το επιχειρησιακό σχέδιο ορολογίας του Εθνικού Προγράμματος Ορολογικού Συντονισμού (ΕΠΟΣ), ΕΛΕΤΟ, Πρακτικά 3^{ου} Συνεδρίου «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία», 2001, σ. 331-352*